

FIȘA DISCIPLINEI*

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie
1.3 Departamentul	Departamentul de Teologie
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Muzică bisericească și ritual	Cod: 38.01.S.02.I.009
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. Lect. Dr. Dan Alexandru Streza	
2.3 Titularul activităților de seminar		
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul
	2	2.6. Tipul de evaluare
	C	2.7 Regimul disciplinei
		S

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care 3.2 curs	1	din care 3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din Planul de învățământ	42	din care 3.5 curs	14	din care 3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					4
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat: <i>numărul de ore de tutorat este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.</i>					
Examinări: <i>numărul de ore pentru pregătirea examenelor este inclus în numărul de ore al activităților enumerate mai sus.</i>					
3.7. Total ore studiu individual					58
3.8. Total ore din planul de învățământ					42
3.9 Total ore pe semestru					100
3.10 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> cunoștințe generale de Muzică bisericească și Tipic
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> aptitudini muzicale dezvoltate

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Participare activă Lectura suportului de curs și a cărților Sfintei Scripturi
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Lectura bibliografiei recomandate Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>1. Cunoaștere și înțelegere (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei)</p> <p>identificarea de termeni, relații, procese, perceperea unor relații și conexiuni</p> <p>utilizarea corectă a termenilor de specialitate</p> <p>definirea/nominalizarea de concepte</p>
--------------------------------	--

	<p>capacitatea de adaptare la noi situații</p> <p>cunoștințe generale de bază, precum și necesare profesiei/disciplinei</p> <p>capacitatea de adaptare la noi situații</p> <p>2. Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei)</p> <p>generalizarea, particularizarea, integrarea unor domenii</p> <p>realizarea de conexiuni între rezultate</p> <p>argumentarea unor enunțuri</p> <p>generarea, demonstrarea</p> <p>capacitatea de organizare și planificare</p> <p>capacitatea de analiză și sinteză</p>
Competențe transversale	<p>1 Instrumental-aplicative (proiectarea , conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare)</p> <p>relaționări între diferite tipuri de reprezentări între reprezentări și obiect</p> <p>descrierea unor procese, fenomene</p> <p>capacitatea de a transpune în practică cunoștințele dobândite</p> <p>abilități de cercetare, creativitate</p> <p>capacitatea de a concepe proiecte și de a le derula</p> <p>capacitatea de a soluționa probleme</p> <p>2 Atitudinale (manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific/ cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane / instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională).</p> <p>reacția pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacția de a răspunde</p> <p>implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina</p> <p>acceptarea unei valori atribuite unui obiect, fenomen, comportament, etc.</p> <p>capacitatea de a avea un comportament etic</p> <p>capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea</p> <p>abilitatea de a colabora cu specialiștii din alte domenii</p>

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul de Cântare bisericească și imnografie creștină, asigură studenților teologi cunoștințe generale de istorie a cântării bisericești, de notație muzicală (bizantină și liniară), de cunoaștere a rânduielilor slujbelor ortodoxe (tipic), ajutând totodată la formarea deprinderilor practice de cântare liturgică, prin asimilarea celor opt glasuri și a cântărilor specifice diferitelor slujbe și sărbători.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Se anticipează că prin parcursul de studiu al disciplinei studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> să cunoască conceptele de bază de notație muzicală să identifice specificul fiecărei perioade din istoria cântării bisericești să cunoască rânduiala de tipic a slujbelor ortodoxe să interpreteze cântările slujbelor bisericești; să promoveze valorile religioase și umane.

8. Conținuturi

8.1. Curs (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
1 . Curs: Vecernia de sâmbătă seara, tipic și cântări speciale (Fericit bărbatul, Lumină lină, Acum slobozește)	Expunerea sistematică Conversația Explicația	1
2. Curs: Glasul IV - tropar și antifon (irmologic).	Expunerea sistematică Conversația Explicația	1

	Lectura explicativă	
3. Curs: Glasul VIII - tropar și antifon (irmologic).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
4. Curs: Utrenia Duminicilor. Doxologia mare (variante notate și aplicare pe forma de antifon a glasului)	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
5. Curs: Curs: Glasurile diatonice — forma de "însuși glasul" (stihiraric). Glasul I.	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
6. Curs: Curs: Glasul V - însuși glasul (stihiraric).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
7. Curs: Glasul IV - însuși glasul (stihiraric).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
8. Curs: Liturghia Sf.Vasile cel Mare (deosebiri față de Liturghia Sf.Ioan Gură de Aur).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
9. Curs: Cântări uzuale în Postul Mare — perioada Triodului (Cu noi este Dumnezeu, Doamne al puterilor, Doamne de n—am avea pe Sfinții Tăi, Prohodul Domnului) și la Învierea Domnului (Troparul, Luminânda și Imosul Învierii) — perioada Penticostarului.	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
10. Curs: Diverse cântări la Sărbători (Antifoane praznicale, tropare etc.).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
11. Curs: Tipicul și cântările la Taine și Ierurgii: Botez (Dă—mi mie haină luminoasă, Câți în Hristos), Cununie (Domne, Dumnezeu nostru, Isaie dăntuiește, Sfinților mucenici, Mărire Tie Hristoase, Paharul mântuirii etc.), Hirotonie	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
12. Curs: Irmoase; Imosul la Intrarea în Biserică a Maicii Domnului (21 nov.) la Bunavestire	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
13. Curs: Podobii (Ceea ce ești bucuria etc.). Sistematizarea recomandărilor privind cultivarea vocii și a dicției. Îndrumări teoretice și practice pentru culegerea folclorului religios și a documentelor muzicale vechi.	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
14. Curs: Îndrumări pentru organizarea unui grup coral. Elemente de Teologia cântării liturgice. Recapitulare generală (de an).	Expunerea sistematică Conversația Explicația Lectura explicativă	1
Total ore curs		14

8.2. Seminar (unități de învățare)	Metode de predare	Nr. de ore
Seminar 1 Exersarea cântărilor, recapitularea unor cântări din semestrul I.	Aplicații practice	2
Seminar 2 Exersarea Troparului Învierii și a Antifonului pe glasul IV, formule de aplicare practică.	Aplicații practice	2
Seminar 3 Exersarea Troparului Învierii și a Antifonului pe glasul VIII, formule de aplicare practică.	Aplicații practice	2
Seminar 4 Exersarea cântărilor. Recapitularea practică a glasurilor diatonice (I, V, IV, VIII).	Aplicații practice	2
Seminar 5 Exersarea glasului I - însuși glasul (stihiraric): Doamne strigat—am... pe note; formule de aplicare practică.	Aplicații practice	2
Seminar 6 Exersarea glasului V — însuși glasul (stihiraric): Doamne strigat—am... pe note; formule de aplicare practică.	Aplicații practice	2
Seminar 7 Exersarea glasului IV — însuși glasul (stihiraric): Doamne strigat-am... pe note; formule de aplicare practică. Practică de strană.	Aplicații practice	2
Seminar 8 Exersarea tipicului și a cântărilor predate.	Aplicații practice	2
Seminar 9 Exersarea cântărilor predate.	Aplicații practice	2
Seminar 10 Exersarea cântărilor predate.	Aplicații practice	2
Seminar 11 Exersarea cântărilor predate.	Aplicații practice	2
Seminar 12 Exersarea Irmosului	Aplicații practice	2
Seminar 13 Repetarea unor cântări mai dificile și rezolvarea unor probleme de tipic.	Aplicații practice	2
Seminar 14 Recapitulare. Exersări de cântări și aplicări de tipic pe cărțile de slujbă.	Aplicații practice	2
Total ore seminar		28
8.3. Bibliografie:		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Biblia sau Sfânta Scriptură</i>, EIBMBOR, București (edițiile 1988 ș.u.; 2001). • <i>Septuaginta II: Septuaginta II. Iisus Nave. Judecătorii. Ruth. 1-4 Regi</i>, Polirom, Iași, 2004. • <i>Septuaginta 4/I: Psalmii. Odele. Proverbele. Ecclesiastul. Cântarea Cântărilor</i>, Polirom, Iași, 2006 • Pr. Prof. Vladimir Prelipcean, Pr. Prof. Nicolae Neaga, <i>Studiul Vechiului Testament</i>, (EIBMBOR, 1955 sau ed. a 2-a 1985 sau ed. a 3-a, Ed. Renașterea 2003). • D. Abrudan, <i>Cărțile didactico-poetice ale Vechiului Testament</i>, Editura Universității „Lucian 		

Blaga Sibiu, 2001 (ediția a 2-a la Editura Andreiana, Sibiu, 2006)

- R.E. Murphy, *Introducere și comentariu la Sfânta Scriptură*, Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș 2005
- E. Zenger ș.a. (ed.), *Einleitung in das Alte Testament*, Stuttgart: Kohlhammer 2004
- S. Tatu (ed.), *Introducere în studiul Vechiului Testament: Pentateuhul și cărțile istorice*, Risoprint și Casa Cărții, Cluj-Napoca/Oradea, 2016.
- Pr. Ioan Sorin Usca, *Vechiul Testament în Tâlcuirea Sfinților Părinți*, Vol. I-, Ed. Christiana, București, 2002-
- *Atlas biblic*, Ed. Aquila, 2008
- *Biblica. Atlasul Bibliei*, Ed. Litera, București, 2011
- <https://consilr.info.uaic.ro/~mld/monumenta/>

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

•

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsul la colocviu	Orală	40
	Prezența activă la cursuri	Verificare continuă	20
10.5 Seminar/laborator	Prezența activă la seminarii și capelă	Verificare continuă	20
	Prezența activă la cor	Verificare continuă	20
10.6 Standard minim de performanță			
• 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct.10.3.			

* Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării

27.09.2020

Semnătura titularului de curs/seminar

Pr. Lect. Dr. Dan Alexandru Streza

Data avizării în Departament

29.09.2020

Semnătura Directorului de Departament

Prof. Univ. Dr. Paul Brusankowski